

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové - Hudební katedra

Posudek školitele / vedoucího disertační práce

Mgr. ANDRŠOVÁ, Kateřina: Dobroslav Orel a jeho pedagogická činnost jako jedna z cest k naplnění ideálů cecilianismu v Čechách,
Hradec Králové 2019, 171 s., 13 s. soupisu pramenů a literatury, 40 pramenných příloh

Vedoucí: Prof. PhDr. Stanislav Bohadlo, CSc.

Oponenti: Prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD., PhDr. Stanislav Tesař

Doktorandka přistupovala k volbě tématu a k vypracování disertační práce s bohatými zkušenostmi pedagogické osobnosti na všech typech a úrovních školského systému včetně univerzitní praxe. Jako interpretku v oblasti staré hudby, jako autorku desítek rozhlasových relací s etnomuzikologickou profilací, jako sbormistryni dětských sborů, organizátorku školních a mimoškolních hudebních aktivit svých žáků i zájem o hudební religionistiku ji přivedl v Třemošnici k hlubokému zacílení se stoupajícím zaujetím k osobnosti Dobroslava Orla. Iniciovala ještě před zahájením badatelské práce mezinárodní konferenci o svém krajanovi, získala podporu kolegů z České akademie věd a prokázala už v přípravné fázi, jaké má schopnosti s organizací vědy. Ještě před započítím práce nad textem disertace zevrubně prozkoumala relevantní periodika a zejména Orlovu pozůstalost v Muzeu české hudby i celou řadu dalších archivních fondů v Hradci Králové, v Praze, v Bratislavě, v Budyšině a na dalších místech. Už její přípravné práce v podobě dílčích výsledků (doplňující panel k Orlově putovní pramenné výstavě, knižní komentovaná edice korespondence D. Orla s B. Krawcem, studie v Opus musicum, přednášky a účast na konferencích) vzbudily pozornost odborné veřejnosti a přinášely systematicky množství neznámých údajů, nové úhly pohledu a nové interpretace klíčové osobnosti královéhradeckého hudebního života a spoluzakladatele moderní muzikologie a hudební pedagogiky v Čechách, na Moravě a na Slovensku.

Práci rozvrhla do deseti stěžejních kapitol [Ideály cecilianismu v českém prostředí, Historický a genealogický exkurs. Dobroslav Orel a jeho doba, Školní a studijní léta, Působení v královéhradeckých církevních institucích a spolcích, Středoškolským pedagogem (1899–1919), Cesta k pedagogickému reformismu a Battkeho intonační, Cyrilistické a hudebněpedagogické aktivity v pražských, Naplnění Orlových cyrilistických snah., Nové perspektivy – odchod na Slovensko, Návrat do Čech (1938–1942)] s řadou tematicky kompaktních podkapitol, které společně na základě pečlivé a přesvědčivé argumentace vytvářejí plastický obraz protagonisty a zároveň detailně vykládají společenský, teologický, pedagogický, národnostní, politický i vědecký kontext v dramaticky proměnlivých poměrech, který jsme dosud postrádali. Právě biografické, osobnostní a kontextuální detaily dovolují autorce práce sestavovat mozaiku vývoje a zrání zkoumané osobnosti, přičemž udržuje v celém textu žádoucí „pohled z výšky“ a odstup od celé řady dílčích stop, které lze napříště zpracovat v samostatných studiích a neoslabit tak základní tah celého výkladu. V Závěru práce jsou koncentrovány všechny dílčí výsledky včetně rodinných poměrů, vlivu významných osobností, sbormistrovská činnost, účast na provozu hudebních spolků, jeho podíl na profilaci časopisu *Cyriľ*, jeho neznámé *Učebné osnovy církevního zpěvu*, propojující předmět církevního zpěvu s liturgií pro pražskou konzervatoř či pokus o konzervatorní studium církevní vědy (1919). Autorka postihla, že množství Orlových aktivit vycházelo právě z jeho pedagogických motivací.

Práce je natolik hudebně historicky a pedagogicky zásadní, že by bylo vhodné připravit její knižní vydání.

Práce splňuje požadavky na doktorskou disertaci a doporučuji ji k obhajobě.

V Kuksu dne 11. června 2019

Prof. PhDr. Stanislav Bohadlo, CSc.